

Helsingfors den 12 september 2007

Ärende: Utlåtande om utkast till utvecklingsplan om utbildning och forskning 2007-2012

Till undervisningsministeriet

Undervisningsministeriet har den 29 juni 2007 begärt Folktingets utlåtande i ovan nämnda ärende. Folktinget önskar avge följande utlåtande:

Allmänt

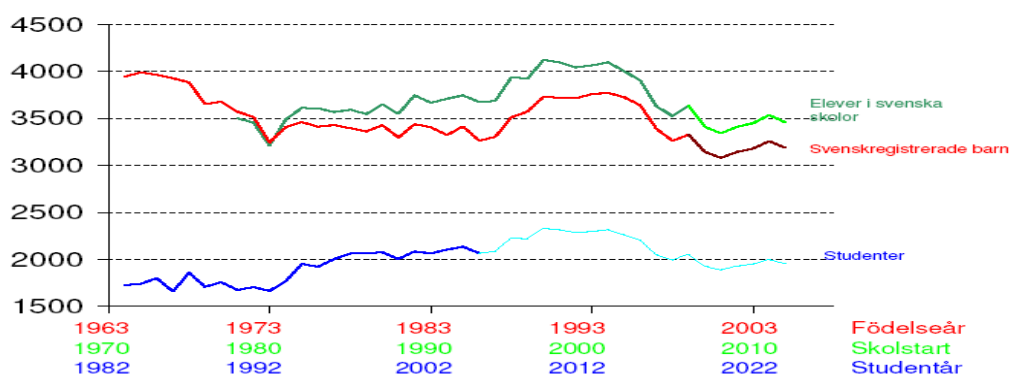
Finland är ett tvåspråkigt land. I grundlagens 17 § stadgas om rätten till eget språk och egen kultur. I paragrafen fastslås att landets nationalspråk är finska och svenska och att det allmänna skall tillgodose landets finskspråkiga och svenskspråkiga befolknings kulturella och samhällsliga behov enligt lika grunder. Statsrådets framför i sin berättelse om tillämpningen av den nya språklagstiftningen 2006 följande:

"omfattningen av undervisningen i nationalspråken bedöms utgående från målet att eleverna får undervisning i finska och svenska i sådan omfattning att deras språkfärdighet överensstämmer med förverkligandet av de språkliga rättigheterna enligt grundlagen. Utredningen skall göras innan nästa beslut om antalet veckotimmar för undervisningen i modersmålet och det andra inhemska fattas. Dessutom skall undervisningsmetoderna och inlärmingsmiljön utvecklas genom större satsningar för och uppmuntran till muntliga språkkunskaper med syfte att nå faktisk två – eller flerspråkighet. När lärarutbildning planeras skall säkerställas att finskspråkiga och svenskspråkiga lärare utbildas för hela landets behov."

För den svenskspråkiga befolkningen är utbildning på det egna språket en förutsättning för att hålla språket och kulturen levande. Utbildningen på det egna språket skall omfatta all utbildning från förskola till vuxenutbildning.

I utkastet till utvecklingsplan beskrivs Finlands befolknings demografiska utveckling ingående. Det är viktigt att konstatera att de svenskspråkiga årskullarna inte följer samma mönster som den nationella utvecklingen. I Folktingets publikation "Finlandssvenskarna 2005 - en statistisk rapport" beskriver professor Fjalar Finnäs i en figur de svenska årskullarna enligt följande.

Figur 11. Antalet svenskregistrerade sjuåringar efter födelseår, samt motsvarande antal elever på klass 1 i svenska grundskolor samt antalet studenter från svenskspråkiga gymnasier. Förväntat antal elever och studenter 2007-2012/2024

Den nedgång i årskullarna som kommer att nå högskolenivån efter 2012 inträffar också på svenskt håll, men nedgången medför en återgång till den nivå som gällde år 2002 och tidigare.

För att den svenskspråkiga utbildningen skall kunna utvecklas på bästa möjliga sätt bör den behandlas som en helhet dvs. "landskapet Svenskfinland". På så sätt underlättas planeringen av de särskilda utbildningsbehoven.

Strukturell utveckling

Enligt lagen om grundläggande utbildning har alla finskspråkiga och svenskspråkiga barn rätt till undervisning på sitt eget språk. Målet är att garantera alla elever jämlika möjligheter till kvalitativt god och högklassig undervisning oberoende av hemort och social bakgrund. Kännetecknande för den svenskspråkiga utbildningen är att den ofta består av små enheter. Enligt 6 § lagen om grundläggande utbildning skall kommunen anvisa den läropliktiga en *närskola* som ger undervisning på elevens eget språk, dvs. finska eller svenska.

Tanken att eleverna skall kunna gå i en svensk skola på nära håll fungerar ganska bra idag på enspråkigt svenska och tvåspråkiga orter med ett relativt välutbyggt svenskt kommunalt skolnät. Under de senaste åren har antalet svenska skolor minskat p.g.a. kommunalekonomiska orsaker. I utvecklingsplanen konstateras att mångsidiga kommunala och privata skolor erbjuder familjerna möjlighet att välja lämplig undervisning för sina barn. Införandet av sådana valmöjligheter kan på svenskt håll leda till att ett idag väl fungerande kommunalt svenskt skolväsende glesnar och tanken om att barnen skall kunna gå i en närskola försvåras ytterligare. Detta kan leda till att tvåspråkiga och t.o.m. enspråkigt svenska familjerna väljer en finsk närskola fram om en svensk för sina barn för att undvika långa och otrygga skolresor. En utveckling av detta slag kan emellertid få långsiktiga konsekvenser. Folktinget vill samtidigt peka på att de existerande svenska privata skolornas existens bör tryggas också i fortsättningen på jämlika grunder.

Folktinget anser att det också i fortsättningen är viktigt att alla elever garanteras jämlika möjligheter till kvalitativt god och högklassig undervisning på sitt eget språk i en närskola.

I planen konstateras att högklassiga tjänster och tillgången på yrkesutbildad personal skall tryggas då det gäller undervisnings-, elevvårds och studiehandledningstjänster. I den svenska skolan skall alla dessa tjänster fungera på skolans språk. När specialskolornas och skolhemmens ställning och uppgifter klarläggs är det viktigt att ta i beaktande den språkliga aspekten.

Folktinget konstaterar att undervisningsministeriet planerar att i samråd med social- och hälsovårdsministeriet klarlägga förvaltningen av småbarnsfostran. I ett antal tvåspråkiga kommuner har den svenskspråkiga dagvårds- och utbildningsförvaltningen fungerat tillsammans på både tjänstemanna- och nämndnivå. Erfarenheterna av detta är positiva och har bidragit bl.a. till ökade satsningar, redan i ett tidigt skede, på barnens språkutveckling.

Folktinget anser att det är viktigt att förvaltningen av småbarnsfostran och den grundläggande utbildningen bildar en helhet på så sätt att den stöder och förbättrar barnens eget språk.

Planerna på att bilda tillräckligt starka huvudmän för yrkesutbildningen är utmärkta. När det gäller den svenskspråkiga yrkesutbildningen bör detta ske i enlighet med den strategi som ingår i utredningen Yrke 2015. Eftersom den svenskspråkiga befolkningen är till sin numerär relativt liten är det viktigt att yrkesutbildningen för unga och den yrkesinriktade vuxenutbildningen hör under samma huvudman.

Folktinget anser att satsningen på svenskspråkig utbildning av och fortbildning för yrkeslärare bör fortsätta.

Undervisningsministeriet har begärt samordningsdelegationen för den svenskspråkiga utbildningen att utföra en utredning rörande utvecklingsbehoven inom den svenskspråkiga högskoleutbildningen. Utredningen skall vara klar senast den 31.12.2007. I Samordningsdelegationens uppdrag ingår flera punkter som tangerar utbildnings- och forskningsplanen för 2007-2012.

I förslaget till utvecklingsplan ingår en punkt om att beredningen av innovationsuniversitet, som skall bildas utgående från Tekniska högskolan, Helsingfors handelshögskola och Konstindustriella högskolan, skall vara klart så att verksamheten kan inledas den 1 augusti 2009. I det blivande innovationsuniversitetet ingår två högskolor, Tekniska högskolan och Konstindustriella högskolan, som är tvåspråkiga och ger undervisning på svenska, vilket för dem är en lagstadgad uppgift. Vid Tekniska högskolan kan alla grundkurser avläggas på svenska och målet är att studier upp till kandidatnivå helt kunde avläggas på svenska. Vid Konstindustriella högskolan, som har riksansvaret för utbildningen av teckningslärare ges både undervisning och handledning på svenska inom de flesta områden.

Folktinget konstaterar att de resultat som Samordningsdelegationen för den svenskspråkiga högskoleutbildningen kommer till i sin utredning bör beaktas vid verkställandet av planen för utbildning och forskning 2007-2012.

Folktinget kräver att man i den fortsatta beredningen av det nya innovationsuniversitetet både i regelverket och i praktiken beaktar behovet av undervisning på svenska. Folktinget utgår från att det också i övrigt skapas garantier för att verksamheten vid de områden som i dag omfattas av Tekniska högskolan och Konstindustriella högskolan förblir tvåspråkig.

I planen konstateras att en totalreform av den yrkesinriktade vuxenutbildningen skall genomföras. I själva åtgärdsförslaget föreslås att den yrkesinriktade vuxenutbildningen bereds av en beredningsorganisation på bred bas som leds av undervisningsministeriet och består av representanter för de centrala ministerierna, centralorganisationerna i arbetslivet samt vuxenutbildningsanordnarna. Denna beredningsorganisation har undervisningsministeriet redan tillsatt den 17 augusti 2007. I ledningsgruppen ingår representanter för ovan nämnda institutioner. Inte en enda av medlemmarna representerar varken den svenskspråkiga befolkningen eller den svenskspråkiga yrkesinriktade vuxenutbildningen. Utvecklingen av den svenskspråkiga yrkesinriktade vuxenutbildningen kan inte alltid ske enligt samma mönster som den finskspråkiga eftersom befolkningsunderlaget är mycket mindre.

Folktinget kräver att i ministeriets arbetsgrupper skall finnas representanter för den svenskspråkiga befolkningen så att svenskspråkiga sär lösningar kan beaktas redan i beredningsskedet .

Styrning och finansiering

I förslaget till utvecklingsplan konstateras att statsandelssystemet kommer att revideras från ingången av år 2010 och att statsandelarna för de olika förvaltningsområdena skall sammanslås. Enligt förslaget gäller sammanslagningen av statsandelarna per invånare för utbildningens del förskoleundervisningen, grundläggande utbildningen och konstundervisningen.

Enligt lagen har den svenskspråkiga befolkningen oberoende av boningsort rätt att få förskole- och grundläggande undervisning på sitt eget språk. Eftersom den svenskspråkiga befolkningen till sin numerär är betydligt mindre än den finskspråkiga innebär detta att de svenska för- och grundskolorna är oftast relativt små och skolresorna längre. Likaså innebär detta dyrare skolböcker eftersom de tryckta upplagorna är mindre än på den finska sidan. Svenskspråkig specialundervisning, undervisning på sjukhus och undervisning av handikappade barn samt undervisning i skolhem och för barn som är omhändertagna innebär också högre omkostnader per elev eftersom det är fråga om relativt få elever.

Den språkliga aspekten inverkar även på kostnaderna för det fria bildningsarbetet. Detta gäller när man arrangerar t.ex. kurser för invandrare, eftersom det finns rätt få invandrare som lärt sig svenska. Vissa forskningsresultat tyder på att den finlandssvenska ungdomen har sämre samhällskunskaper jämfört med språkmajoriteten. Detta kräver också särskilda ekonomiska resurser.

Då man granskar behovet av statliga specialskolor och skolhem och finansieringen av dem måste man ta hänsyn till de svenskspråkiga elevernas behov och möjligheter.

Folktinget anser att det kommande statsandelssystemet inte får leda till försämringar för den svenskspråkiga utbildningen. Folktinget anser att det också i fortsättningen är viktigt att de svensk- och tvåspråkiga kommunerna har rätt till ett förhöjt anslag på minst 10 %. Samtidigt bör även de svenska skolor som finns i enspråkigt finska kommuner tilldelas ett förhöjt anslag.

Forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet

I utvecklingsplanen konstateras att systemet med forskarskolor vidareutvecklas och att forskarskolorna blir större och färre än för närvarande. Därtill planeras att administreringen av forskarskolorna överförs på Finlands Akademi från år 2010. Forskningspersonalens andel av den sysselsatta arbetskraften har ökat snabbt. I en utveckling där forskningen kraftigt ökar i betydelse är det skäl att understryka dess växande roll också inom den svenskspråkiga högskoleverksamheten. Detta avspeglar sig dels i kravet på verksamhet som står sig i internationell konkurrens, dels i behovet av lösningar som möjliggör forskarutbildning i den finlandssvenska högskoleutbildningen för att trygga återväxten av forskare och lärare för att tillgodose den svenskspråkiga befolkningens behov

Folktinget anser att målet för den svenskspråkiga högskoleverksamheten bör vara att bedriva internationellt högklassig forskning och undervisning och medverka till att upprätthålla ett levande svenskt språk och en svensk kultur och därmed landets tvåspråkighet.

Internationalisering

För att kunna fungera i en allt mer internationell värld bör man vara stark i sig själv och kunna språk och känna till olika kulturer och deras bakgrund. En förutsättning för detta är att både den finsk- och svenskspråkiga kulturen i vårt land får tillräckligt med stöd och att den främjas. Ett i grunden väl fungerande tvåspråkigt Finland har bättre förutsättningar att ha goda kontakter till Norden och till Europa samt den övriga världen. Detta har sin grund i en utbildning som stöder och prioriterar språklig kompetens och muntliga färdigheter och som innehåller nordiskt och internationellt samarbete och utbyte. Folktinget anser att tvåspråkigheten i Finland är en värdefull resurs med hänsyn till den internationalisering som sker. Undervisningen måste reflektera detta.

Nordiska ministerrådet har i november 2006 godkänt en ny språkdeklaration enligt vilken alla nordbor har rätt bl.a. att tillägna sig förståelse av och kunskaper i ett skandinaviskt språk och förståelse av de övriga skandinaviska språken, så att de kan ta del i den nordiska språkgemenskapen.

Enligt förslaget till utvecklingsplan skall åtgärder inriktas på att göra skolornas språkprogram mångsidigare och att utveckla kvaliteten på språkundervisningen. Förslaget är bra men det får inte ske på bekostnad av undervisningen i nationalspråken.

Folktinget anser att de språkpolitiska målen i den Nordiska språkdeklarationen som godkändes av Nordiska ministerrådet i november 2006 bör komma tydligare till synes i utvecklingsplanen. Folktinget konstaterar att också det nordiska samarbetet bör intensifieras både bland studerande och bland lärare.

Internationaliseringen kräver förbättrade språkkunskaper av alla. Det är särskilt viktigt att studerande inom yrkesutbildningen får tillräckligt med undervisning i språk redan under studietiden. Dessa studerande kommer oftast att arbeta med andra människor och med kundservice, en förutsättning för detta är att de kan kommunicera med varandra.

Folktinget framför att mera tid och resurser bör reserveras för undervisningen i språk, även nationalspråken, inom yrkesutbildningen.

I kapitlet om högskolorna konstateras att de utländska studerande som kommer till Finland bör kunna erbjudas tillräckligt med studier i finska och svenska för att de skall kunna få arbete på den finländska arbetsmarknaden. Detta är en bra målsättning. Utländska studerande som under början av sin studietid i Finland lär sig tillräckligt med finska och svenska kan också idka studier på finska eller svenska.

Enligt utvecklingsplanen skall högskolorna under år 2009 göra upp språkstrategier som täcker hela deras verksamhet. Målsättningen är utmärkt. I dessa strategier skall också ingå förutom direkt språkundervisning även sådana element som svenskspråkiga föreläsningsserier i t.ex. medicin för finskspråkiga studerande. I språkstrategierna skall även ingå universitetens allmänna service för studerande.

Folktinget anser att man bör förbättra möjligheterna för utländska examensstuderande att studera på finska eller svenska i Finland.

Folktinget anser att det är viktigt att universiteten uppgör språkstrategier som täcker hela deras verksamhet.

Invandrare

I den del av förslaget till utvecklingsplan som handlar om invandrarernas allmänbildande utbildning utgår planen ifrån att en invandrare endast skall lära sig ett av landets nationalspråk, antingen finska eller svenska. För att invandrarna skall ha jämlika möjligheter i framtiden på den finländska arbetsmarknaden bör man också satsa på att ge undervisning i det andra nationalspråket. Utan denna möjlighet hamnar invandrarna i en sämre situation än den övriga befolkningen.

Folktinget anser att invandrarna skall ha jämlika möjligheter att lära sig landets nationalspråk finska och svenska.

Examina

Målsättningen att studentexamen allt bättre skall mäta huruvida de studerande har tillägnat sig kunskaper och färdigheter enligt gymnasiets läroplan står stick i stäv mot det faktum att endast ämnet modersmål är obligatoriskt i den nuvarande studentexamen. Alla elever i gymnasiet måste läsa t.ex. minst tre obligatoriska kurser i historia, men behöver inte avlägga provet i detta ämne i sin studentexamen. Målsättningen med studentexamen som ett

mätinstrument för det som eleverna lärt sig i gymnasiet uppfylls inte idag eftersom valbarheten är så omfattande. Dagens studentexamen ger eleverna möjlighet att spekulera i vilka ämnen det lönar sig att skriva och vilka det inte lönar sig. Detta kan innebära att eleverna inte satsar på de ämnen som inte "mäts" i studentexamen. Tyvärr har denna tendens blivit allt tydligare särskilt då det gäller nationalspråket svenska. Som ett led i att förbättra servicen på finska och svenska bör kunskaperna i dessa ämnen även mätas i studentexamen.

Folktinget anser att studentexamen bör utvecklas på så sätt att den faktiskt fungerar som ett mätinstrument för hela gymnasiets läroplan inkluderat undervisningen i det andra inhemska språket.

Kvalitet och kvalitetssäkring

Enligt språklagen skall det allmänna förvalta landets språkkulturarv och främja användningen av båda nationalspråken. När omständigheterna kräver det skall det allmänna vidta särskilda åtgärder för att kulturella eller samhälleliga behov som gäller nationalspråken tillgodoses. Myndigheterna skall i sin verksamhet självmant se till att individens språkliga rättigheter förverkligas i praktiken. Kvaliteten på servicen får inte vara beroende av om mottagaren använder svenska eller finska. För att säkerställa nivån på denna service bör kunskaper i svenska förbättras. Idag råder det en stor diskrepans mellan elevernas kunskaper och läroplansgrunderna. Med tanke på fortsatta studier och på elevernas rätt till jämlik behandling är det viktigt att fastställa att eleven har tillägnat sig de kunskaper och färdigheter som angetts i läroplansgrunderna. Det har visat sig bl.a. att elevernas kunskaper i det andra inhemska språket B-svenska inte motsvarar läroplansgrunderna. Orsakerna till detta kan vara många, främst torde det vara fråga om att denna undervisning inleds i fel ålder och om negativa attityder.

För att förbättra kvaliteten på kunskaperna i svenska anser Folktinget att antalet undervisningstimmar i grundskolans A- och B-svenska samt att antalet obligatoriska gymnasiekurser i A- och B-svenska skall ökas samt att undervisningen i dessa tidigareläggs och beaktas i lärarutbildningen.

Utveckling av undervisningen

I utkastet påpekas helt riktigt att undervisningens kvalitet och inlärningsresultaten kan effektivt främjas genom att säkerställa att undervisningsgrupperna är tillräckligt små. I klämmen om undervisningsgrupperna är skrivningen dock att målet är att minska undervisningsgrupperna. Avsikten torde vara att antalet elever i undervisningsgrupperna i framtiden ska vara färre än i dag.

Det är viktigt att alla små skolelever får plats inom morgon- och eftermiddagsverksamheten. Lika viktigt är det att eleverna får ta del av denna verksamhet på sitt eget språk finska eller svenska. En del av dessa verksamhetsformer kunde användas som stöd för skolans språkundervisning.

Under rubriken utveckling av undervisningen har också tagits upp frågan om att undervisningen i det andra inhemska språket utvecklas i enlighet med beslut av statsrådet. Statsrådsbeslutet har komprimerats i följande åtgärd: *Utvecklingen av studierna i det andra inhemska språket, läromedlen och metoderna fortgår i syfte att stärka tvåspråkigheten i vårt land och kunskaperna i båda nationalspråken.*

Folktinget vill påminna undervisningsministeriet om att i samband med att statsrådets beslut fattades den 15 april 2004 gjordes följande anteckning i statsrådets protokoll:

- *Arbetet med att vidareutveckla studierna i det andra inhemska språket, läromedlen och metoderna fortgår. Avsikten är också att ge en positiv bild av tvåspråkigheten i vårt land och vikten av att kunna de båda nationalspråken.*
- *Undervisningsministeriet utreder vart sjätte år valen av prov i studentexamen enligt de bestämmelser i 18 § i gymnasielagen som godkänts av statsrådet 2004.*
- *I samband med nästa beslut om timfördelningen utreds möjligheten att öka antalet obligatoriska kurser i B-språket i gymnasiet och samtidigt utreds möjligheterna att tidigarelägga studierna i B-språket.*
- *Språkbaden och "språkduscharna" utvecklas och stöds som ett viktigt led i språkundervisningen och*

språkfostran.

- Lärar-, student- och kulturutbytet utökas mellan de finsk- och svenskspråkiga skolorna och med de övriga nordiska länderna.
- Universiteten uppmanas att ordna undervisning i det andra inhemska språket.
- Det utreds hur språktilläggen inom den offentliga förvaltningen skall kunna utvecklas i syfte att utforma ett system som stöder kunnandet i båda språken och upprätthållandet av språkkunskapen och som är ekonomiskt sporrande för individen."

I samband med att riksdagen behandlade år 2004 förslaget till ändring av gymnasielagens 18 § konstaterade riksdagens grundlagsutskott följande:

*Lagstiftningen kan på sikt få konsekvenser för den rätt var och en enligt grundlagens 17 § 2 mom. har att använda sitt eget språk hos domstol och andra myndigheter. Effekter av detta slag kan eventuellt uppstå om exempelvis en allt större skara gymnasieelever **låter bli att avlägga provet** i det andra inhemska språket i studentskrivningarna. Detta **åter** kan påverka de gymnasieutbildades kvalifikationer när det exempelvis gäller att uppfylla det lagfästa kravet på **språkkunskaper för tjänstemän**. Därför understryker utskottet vikten av att regeringen följer hur **undervisningen på och studierna i de nationella språken utvecklas i såväl kvantitativt som kvalitativt** hänseende och i förekommande fall griper in för att tillgodose de grundlagsfästa språkliga rättigheterna. Utskottet påpekar att statsrådet enligt språklagens 37 § varje valperiod som komplement till berättelsen om regeringens åtgärder ska lämna en berättelse om tillämpningen av språklagstiftningen och om hur de språkliga rättigheterna förverkligas samt vid behov även om andra omständigheter som gäller språk.*

Även riksdagens kulturutskott behandlade problematiken i sitt betänkande och konstaterade:

*"Att **tvåspråkigheten** i vårt land och **kunskaperna** i båda nationalspråken är av största vikt oavsett vilka ämnen som avläggs i studentexamen. Utbildningssystemet har ett stort ansvar för tvåspråkigheten i vårt land. Det är viktigt att vi satsar på att **förbättra studierna i det andra inhemska språket**. Utskottet välkomnar de åtgärder som regeringen lägger fram, **till exempel satsningar på läromedel och undervisningsmetoder, regelbunden utredning av vilka prov som väljs i studentexamen och undersökning av möjligheterna att tidigarelägga B-språket**. Det är viktiga instrument för att säkerställa motivationen för de båda inhemska språken och för att befästa de inhemska språkens ställning också i framtiden".*

Folktinget anser att det är av största vikt att utvecklingsplanen för utbildning och forskning skall omfatta statsrådets beslut i sin helhet samt grundlagsutskottets och kulturutskottets betänkanden. Exempelvis frågor som anknyter till attitydfostran, språkbud och språkduschar saknas helt i planen.

Det är viktigt att studierna i muntliga språkfärdigheter stärks i gymnasiet, detta borde helst ske på så sätt att en helt ny fördjupad kurs sätts in. Det är bra att en nationell bedömning av muntliga färdigheter i språk förbereds som en del av de obligatoriska gymnasiestudierna. Folktinget tolkar denna skrivning på så sätt att den gäller alla obligatoriska språkkurser i gymnasiet.

När det gäller yrkesutbildning för fångar är det viktigt att den sker på fångarnas eget språk

Planer finns på att utveckla högskolornas antagning av studerande. Ett system med gemensam antagning kommer att införas stegvis. Det är viktigt att i detta system samordna antagningen till utbildning på svenska. Genom att värdesätta vitsorden på studentexamensbetyget i större utsträckning än tidigare vid antagningen av studerande till högskolorna kan man bättre utnyttja de kommande studerandenas redan inhämtade kunskaper. Man kan förbättra motivationen och öka antalet studerande som skriver studentexamen i det andra inhemska språket genom att vid antagningen till högskolorna ge poäng för ett bra studentexamensvitsord. En sådan satsning på ökade nationalspråkstudier redan före högskolestudierna har både ekonomiska och effektivitetsföljder för högskolorna.

Folktinget anser att goda studentexamensvitsord i nationalspråken bör ge tilläggspoäng vid antagningen till högskolorna.

Undervisningspersonal

Eftersom utvecklingen av de svenskspråkiga årskullarna inte följer samma mönster som den nationella utvecklingen bör detta också beaktas när man granskar det kommande behovet av svenskspråkiga lärare. I utkastet konstateras att nästa rikstäckande lärarstatistikföring genomförs år 2008. För tjugu år sedan upprätthöll utbildningsstyrelsen ett register, med uppgifter om alla lärare i de finländska skolorna. Ur registret framkom bl.a. lärarnas behörighet, vilka ämnen de undervisade i, ålder, pensionsålder mm. Detta register avskaffades vilket betyder att det idag är mycket svårare att följa med hur lärarsituationen inom de olika lärarkategorierna kontinuerligt utvecklas i sin helhet och i de olika regionerna. Ett register ajour med tiden kunde underlätta prognostiseringen av lärarbehovet.

Folktinget anser att ett lärarregister bör upprättas så att man kontinuerligt och entydigt kan följa med lärarsituationen och i tid vidta behövliga åtgärder.

Övrigt

Vid undervisningsministeriet finns en samordningsdelegation för den svenskspråkiga högskoleutbildningen (FFS 1354/1990). För den övriga utbildningen finns inget konsulterande och rådgivande organ, enbart en tjänstemannagrupp. De flesta i denna grupp är representanter för den finskspråkiga befolkningen och saknar således närmare kännedom om den svenskspråkiga befolkningens förhållanden. Vid arbetsministeriet har sedan år 1991 funnits en officiell svensk utvecklingsgrupp. Gruppens ordförande är ministeriets kanslichef och den tillsätts av ministern. Utvecklingsgruppens uppgift är att fungera som ett konsulterande och rådgivande organ för arbetsministeriet i frågor som berör den svenskspråkiga arbetskraften inom arbetsministeriets förvaltningsområde. En motsvarande svensk utvecklingsgrupp på förtroendemannabasis vid undervisningsministeriet kunde i många fall resultera i att de svenska frågorna redan på förhand bättre kunde beaktas i ministeriets beredning och planering.

Folktinget föreslår att vid undervisningsministeriet tillsätts en svensk utvecklingsgrupp med uppgift att fungera som ett konsulterande och rådgivande organ för undervisningsministeriet i frågor som berör den svenskspråkiga befolkningens utbildning.

För Svenska Finlands folkting

Ulla-Maj Wideroos
Ordförande

Viveca Lahti
Biträdande folktingssekreterare